GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România și străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ XLIX.

SĔ PRENUMERĂ:
la poște, la librării și pe la dd. corespondențĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicar

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 143. *Sâmbătă, 28 Iunie (10 Iulie).* **1886.**

Nou abonamentŭ
la
„Gazeta Transilvaniei“.

Cu I Iulie 1886 st. v., se va începe **unŭ nou abonamentŭ**, la care invitămŭ pe toțĭ onorații amicĭ și sprijinitorĭ ai foiei nóstre.

Prețulŭ Abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:
pe trei lunĭ **3 fl.**
„ șése „ **6** „
„ unŭ anŭ **12** „

Pentru România și străinătate:
pe trei lunĭ **10 francĭ**
„ șése „ **20** „
„ unŭ anŭ **40** „

Abonarea se póte face mai ușorŭ și mai repede prin **mandate postale.**

Abonațilorŭ de păn'acum li-se recomandĕ a însemna pe cuponŭ numĕrulŭ fășiei sub care au primitŭ ḍiarulŭ.

Domnii ce se vorŭ aboná din nou sĕ binevoéscă a scrie adresa lămurită și a arĕta și posta ultimă.

Administrațiunea.

Brașovŭ, 27 Iunie 1886.

D-lŭ Mocsary sbiciuesce în broșura sa după cum se cuvine barbara dispoșițiune a ministrului de instrucțiune, în urma căreia 51 de învĕțătorĭ românĭ poporalĭ din comitatulŭ Bihorului au fostŭ destituițĭ pentru că nu scieau destulŭ de bine unguresce.

„Frumosŭ avêntŭ de cultură“ esclamă Mocsary „când 51 de sate române suntŭ lipsite de învĕțătorĭ!“

Din nenorocire guvernului ungurescŭ îi este mai multŭ de nimicirea decâtŭ de scutirea culturei nóstre. Nu-i destulŭ, că ne închide scolĭ și destitue învĕțătorii nostri, dér și unde avemŭ scolĭ corĕspundĕtóre umblă sĕ înființeze scolĭ comunale cu limba de propunere maghiară. In privința acésta ne scrie unŭ amicŭ alŭ fóiei nóstre din părțile Năsĕudului între altele:

„De unŭ timpŭ încóce puternicii ḍilei — contra dispoșițiunilorŭ legei de instrucțiune dela 1868 — dau ordinațiunĭ când icĭ când colo de a se ridica din partea comunelorŭ scóle comunele. Și ce este mai semnificativŭ, totŭ acolo dau asemenĭ ordinațiunĭ, unde nu este inteligență, adecă pe unde nu se află ómenĭ cu carte românĭ, séu pe unde, décă și sunt de aceștia, ei n'au autoritate față cu poporulŭ. Adversarii noștrii âmblă se stórcă mai întâiŭ învoirea a treiḍecĭ familii din comună și apoi sĕ buciume în lume, că étă poporulŭ a cerutŭ înființarea scólei comunale.“

Ordinațiunĭ de acésta natură s'au trimisŭ comunei Telciu, unde nu s'a aflatŭ nicĭ unulŭ care sĕ priméscă titlulŭ de „gondnoksagi tag.“ Aicĭ în locŭ d'a se „înființa scólă comunală s'au făcutŭ îmbunătățirĭ, adoptărĭ ș. a. în scóla confesională. Asemenea a procedatŭ comuna Ilvamare. Aicĭ însĕ afacerea mai e pendinte. Ordinațiunĭ aspre au fostŭ adresate comunei Mogură Poiana, unde ḍi de ḍi amenință subjudele care din oficiu este însărcinatŭ de a stărui „pentru înființarea scólei comunale.“

„Durerosŭ lucru este față cu aceste uneltirĭ, că nu toțĭ preoții noștri sciu sĕ fiă apărătorĭ și păzitorĭ curagioșĭ și credincioși ai scólelorŭ nóstre confesionale.“

Afară de acestea omulŭ nostru de încredere ne mai împărtășesce și esperiențele ce le-a făcutŭ asistândŭ în mai multe comune române la esamenele din véra acésta.

„Cu durere am observatŭ“ scrie elŭ „că învĕțătorii din aceste comune au propusŭ limba maghiară așa, încâtŭ din învĕțămêntulŭ intuitivŭ și din scrisŭ și cetitŭ alŭ limbei maghiare sciau copii mai bine rĕspunde ca din limba română. După cum am observatŭ silința ce șĭ-o dau învĕțătorii memorațĭ cu studiulŭ limbei maghiare provine la unii din frică, la alții din ambițiune, ér câte unulŭ se străduesce și în vederea unorŭ remunerațiunĭ . . .“

„Décă acésta vomŭ lăsa-o sĕ mérgă așa, va fi rĕu de noi“ adauge amiculŭ nostru și noi nu putemŭ decâtŭ sĕ-i dămŭ tótă dreptatea.

Cine va mai cuteza a susțíné, după ce va ceti șirele de mai susŭ că învĕțămêntulŭ nostru poporalŭ nu este amenințatŭ cu totală nimicire și peire? Cine va mai susțíné că nu maghiarisarea este scopulŭ finalŭ alŭ celorŭ dela putere?

De altă parte cine va mai puté pretinde că autoritățile nóstre scolare facŭ destulŭ pentru apĕrarea învĕțămêntului românescŭ în scólele confesionale? Cine va mai ḍice că ele conducŭ scólele cu prevedere și cu energiă și că nu lasă sĕ mérgă lucrurile cum o vrea întêmplarea și d. Bánffy?

Stămŭ în fața unorŭ cestiunĭ de cea mai mare gravitate pentru viitórea desvoltare a poporului nostru și nu se va mira, credemŭ, nicĭ unŭ Românŭ cu mintea și cu inima la locŭ, décă îi vomŭ spune, că nu suntemŭ nicĭdecum dispușĭ a crede cu oportuniștii, că esistența și cultura nóstră românéscă nu este amenințată.

Amŭ trebui odată sĕ ne convingemŭ, că nu mai merge a rĕspunde la atacurile combinate ale puterii de statŭ, pe tĕrêmulŭ învĕțămêntului nostru, cu câte o neînsemnată îmbunătățire în ceea séu ceea scólă și cu câte o scrisóre cinulară de ale Archiereilorŭ și consistórelorŭ.

Este de lipsă ca tóte puterile nóstre morale intelectuale și materiale sĕ le concentrămŭ în lupta de apĕrare a scólelorŭ nóstre. Insĕ spre a face acésta trebue mai întâiu sĕ ne înțelegemŭ asupra mijlócelorŭ și a tacticei. Despre aceste vomŭ vorbi în altŭ articulŭ.

Rusia și Bulgaria.

O scrisóre din Petersburgŭ către „Pol. Korr.“ spune, că procederea prințului Alexandru a produsŭ o viuă indispoșițiune. Rusia îi impută că a desemnatŭ contopirea celorŭ două țĕrĭ ca deplină, convocândŭ o adunare națională comună, ceea ce e în contra tractatelorŭ și îndatoririlorŭ luate, ba e chiar unŭ regretabilŭ precedentŭ pentru acțiunĭ viitóre ale altorŭ state balcanice. Guvernulŭ rusŭ, ḍice scrisórea, a susținutŭ tractatele esistente chiar cu periculŭ d'a-șĭ perde popularitatea la poporulŭ rusŭ. Décă ar fi sprijinitŭ pe Bulgaria, acésta ar fi acum unŭ pionerŭ alŭ Rusiei în Orientŭ. Țarulŭ Alexandru III 'șĭ-a ținutŭ promisiunile date în Skiernevice și Kremsier, și onórea sa ca suveranŭ, soldatŭ și cavalerŭ nu'i permite sĕ pacteze cu procederea prințului Alexandru. De aceea Rusia s'a ținutŭ de tractatulŭ din Berlinŭ propunĕndŭ restabilirea *statului quo ante* în Rumelia ostică și dându-șĭ silința sĕ înăbușéscă conflictulŭ sĕrbo-bulgarŭ și sĕ împedece rĕsboiulŭ greco-turcŭ. Acésta a fostŭ o problemă neplăcută pentru Rusia, d'a contribui la rĕmanerea Rumeliei sub dominațiunea turcéscă, pentru că o îmbucătățire a Turciei ar fi provocatŭ unŭ rĕsboiu generalŭ pentru împărțirea pradei. Deórece acum uniunea complectă a Bulgariei cu Rumelia ostică însemnéză începutulŭ îmbucătățirei Turciei, cabinetulŭ din Petersburgŭ vrea sĕ 'mpedece acésta. De aci provine oposițiunea Rusiéi. Prințulŭ Alexandru a călcatŭ pe față tractatele și Turcia sufere acésta; Rusia nu póte suferi așa ceva, după ce a adusŭ atâtea jertfe pentru susținerea păcii. Astfelŭ se esplică nota ce s'a înmânatŭ Porții de d-lŭ Onou în Constantinopolŭ și care a provocatŭ în cercurile politice turcescĭ marĭ îngrijirĭ.

Rĕsboiulŭ vamalŭ.

„Românului“ i se scrie din Viena:

Austria are în sfîrșitŭ unŭ ministru de comerciu, alŭ cărui scopŭ principalŭ este consideratŭ sfîrșirea resbelului vamalŭ cu România. Noulŭ ministru de comerciu marchizulŭ de Bacquehem, nu este specialistŭ pe tĕrêmulŭ comercialŭ; pănă acum a fostŭ numai unŭ amploiatŭ politicŭ, care nu s'a ocupatŭ nicĭ o-dată cu afacerile comerciale. Dér are unŭ mare avantagiŭ, e șefulŭ cabinetului comitelui Taaffe, absolutamente devotatŭ, a cărui protecțiunĭ 'i datoresce tótă cariera sa, așa că în tóte cestiunile va face numai ceea ce vrea comitele Taaffe. Lumea comercială de aci totŭ se nutresce cu speranța, că resbelulŭ vamalŭ cu România se va sfîrși câtŭ de curêndŭ și décă ministerulŭ Taaffe nu va fi în stare sĕ efectueze acésta, atuncĭ oposițiunea va lua marĭ dimensiunĭ contra lui. Mare rumóre a produsŭ apelulŭ președintelui camerei de comerciŭ din Brașovŭ, prin care îndémnă la contribuțiunĭ caritabile pentru numeroșii lucrătorĭ și meseriașĭ, carĭ, din causa resbelului vamalŭ cu România, au devenitŭ fără pâne și suntŭ amenințațĭ sĕ móră de fóme. Acestŭ apelŭ e o ilustrațiune tristă a acelei tactice false, care fù urmărită din partea delegațilorŭ austro-ungarĭ când erau negociațiunile asupra reînoirii convențiunei comerciale cu România. Ministerele, atâtŭ în Viena câtŭ și în Pești, îșĭ dau tótă ostenéla sĕ ascută resbelulŭ vamalŭ contra României, pare că s'ar nutri cu speranța, că România pe calea acésta ar putea fi constrînsă sĕ capituleze. O fóiă de aci anunță, că România va simți urmările resbelului vamalŭ, abia după recoltă, în tótă estensiunea sa, și că atuncĭ va cede. Dér lumea comercială judecă cu totulŭ altfelŭ, se aștéptă dela guvernŭ sĕ găséscă mijlóce și căi, ca negocierile cu România sĕ reîncépă, și sĕ le ducă la unŭ sfîrșitŭ prosperŭ. Resbelulŭ vamalŭ va causa Austro-Ungariei o perdere mai mare de câtŭ Românieĭ. România va găsi o piață pentru productele sale agricole. Dér Austro-Ungaria nu va găsi altŭ cumpĕrătorŭ pentru productele sale industriale, care până acum trimitea în România, așa că ar trebui sĕ limiteze producțiunile sale industriale și sfîrșitulŭ va fi că o mare mulțime de lucrătorĭ nu vorŭ avea nicĭ unŭ câștigŭ, precum acésta se arată deja în Transilvania.

SCIRILE ḌILEI.

Ungurii despre carĭ amŭ amintitŭ alaltăerĭ, că se preumblau prin *Brașovŭ* cu cocarde *roșu-galbênŭ-vênătŭ* suntŭ membri d'ai reuniunii industriașilorŭ din Pesta. Au venitŭ în frunte cu Karol Rath, vice-președintele camerei comerciale din Pesta, ca sĕ cerceteze cum mergŭ meseriile de aci. — Că și au ce cerceta tocmai acuma, când lucrulŭ a încetatŭ aprópe cu totulŭ și meseriașii se plimbă ca 'n ḍilele de sĕrbătóre! Vorba e, cum rĕmâne cu tricolorulŭ? Ântêiu credeamŭ că aceștia suntŭ ómenĭ de încredere, trimișĭ sĕ mérgă 'n România și sĕ facă pace cu Românii de dincolo. Au și fostŭ alaltăerĭ toțĭ la Sinaia, dér ni s'a spusŭ că s'au dusŭ numai ca sĕ védă vestitulŭ palatŭ de véră alŭ Regelui Carolŭ. Amŭ aflatŭ apoi, că cocardele ce le pórtă represintă colorile orașului Pesta, capitala țĕrei ungurescĭ. Altă potcă. Acum s'a datŭ pe față că d-lŭ Tisza una ḍice și alta face și că, pe când la noi opresce roșu-galbenŭ-vênătŭ, în Pesta ilŭ értă. Mare posnașŭ mai e și d-lŭ Tisza!

—x—

Cetimŭ într'o fóiă »patriotică« din Clușiu: »Studenților românĭ le este interḍisŭ sĕ pórte colorile României. Pe basa acésta unulŭ dintre profesorii dela gimnasiulŭ inferiorŭ din Reghinulŭ săsescŭ, purcedêndŭ din principiulŭ egalei îndreptățirĭ, a dispusŭ sĕ se ia josŭ tricolorulŭ ungurescŭ de pe pălăria unui copilŭ de Ungurŭ, fiindcă elŭ vede în acela o »demonstrațiă“. Așa se vede, că înaintea acestui profesorŭ Ungaria este unŭ statŭ tocmai așa de străinŭ, ca și România. Ce felŭ de omŭ este fișpanulŭ de acolo? și ce felŭ de omŭ este inspectorulŭ de scóle?« — Dér cei dela foile „patriotice“ ce felŭ de „ómenĭ« suntŭ?

—x—

In Nr. 136 alŭ fóiei nóstre amŭ raportatŭ după foile „patriotice«, că în *Sâmbata de susŭ* unŭ órecare *Crăciunŭ* s'ar fi înecatŭ în fântână, dupăce a defraudatŭ suma de 500 fl. Suntemŭ rugațĭ a rectifica acéstă scire. Celŭ ce a defraudatŭ bânii dela arendatorulŭ de acolo a

fostŭ unŭ Ungurŭ, anume *Fodor István*, și suma defraudată a fostŭ de 1500 fl. In desperarea sa s'a aruncatŭ în fântână.

—x—

In programulŭ scólelorŭ de statŭ din *Simeria* (Piski) pentru anulŭ scolarŭ 1885/6 se dice între altele: „Maghiarisarea în coloniă e completă. Cei mai micĭ copii din părinţĭ de limbĭ streine vorbescŭ ungueresce fiindŭ că fraţii și surorile lorŭ mai marĭ veniţĭ din şcólă şi-au făcutŭ deja limba maghiară de limbă maternă".—Reclame jidovescĭ, ca să se prelungéscă agonia Kulturegyletului.

—x—

La băile *Tușnadŭ*, *Büdös* și *Malnașŭ* suntŭ fórte puţinĭ óspeţĭ. In *Vâlcele* (Elöpatak) suntŭ până acum abia 76. Din România pré puţinĭ se află. Tótă speranţa e în vacanţă, când vorŭ mai sosi dintre indigenĭ.

—x—

In *Péczel* comitatuluĭ *Pestei* și în *Varadia* comitatulŭ *Timișului* s'a ivitŭ din nou *filoxera*.

—x—

Ministrulŭ de finance alŭ Austriei, în dilele din urmă, a adresatŭ o notă către camera de comerciu din *Cernăuţĭ* prin care arată cum că acei supușĭ austriacĭ, carĭ au afacerĭ pe la tribunalele din *România* trebue să împlinéscă cu stricteţă formele prescrise de legile regatului românŭ, ceea ce nu le-ar fi cu putinţă, décă nu 'șĭ vorŭ alege pentru acestŭ scopŭ advocaţĭ din România. Ministrulŭ de finance, spune „Revista politică", recomandă decĭ spre acestŭ scopŭ pe următorii advocaţĭ din România: *G. Macri*, *S. Goldenthal*, *P. Missir*, *Roiu*, *A. D. Xenopolŭ*, *A. Buiucliu*, *C. Catanescu*, *N. C. Aslanŭ*, *N. Drăghicĭ*, *Mircea și Vivoschi*.

—x—

Esecutorulŭ de dare Eugen *Sedtmayer* din *Keszthely* a dispărutŭ din acestŭ locŭ după ce a defraudatŭ dările încasate.

—x—

In împrejurimile *Bicsadului* cutrieră locurile mai mulţĭ urșĭ, carĭ au sfășiatŭ deja mai multe vite comunei. Trei sate vorŭ face o vênătóre.

—x—

Amploiaţii postalĭ dela gara *Iţcanĭ*, dice »Revista politică«, înainte de expirarea convenţiunei comerciale între *Austro-Ungaria* și *România* nu 'șĭ puteau da rêndulŭ cu expediarea mulţimei de pachete ce trecea în România. Acum însĕ, după cum suntemŭ informaţĭ, nu mai au ce expedia, căcĭ a încetatŭ tótă circulaţiunea de mărfurĭ.

—x—

Esposiţiunea din Craiova a Cooperatorilorŭ din ţéră se va deschide la 15 Septemvre anulŭ 1886. Doritorii de a participa la dênsa suntŭ rugaţĭ să facă o cerere formală d-lui Dimitrie C. Butculescu, domiciliatŭ în Bucurescĭ, strada Clemenţei No. 11, specificândŭ într'ênsa cantitatea de metri pătraţĭ de carĭ au nevoe pentru produsele lorŭ.

—x—

»V. Naţionale" i se comunică de o persónă demnă de credĕmêntŭ, că d. *N. Blaremberg* a dăruitŭ facultăţei de dreptŭ din *Bucurescĭ* suma de 10,000 lei ce i s'a datŭ de tribunalŭ ca despăgubire în procesulŭ cu d. G. San Marin. D. Blaremberg voesce ca venitulŭ acestei sume să se dea ca premiu unei persóne, care va face actŭ de curagiu, scăpândŭ viéţa semenului sĕu.

Ciangăii.

Diarele „patriotice« au strigatŭ mereu că *Ciangăii* dela *Giorocŭ*, lângă Aradŭ, se prăpădescŭ. In urma deselorŭ ploi, a ajunsŭ că o parte a coloniei se va nimici cu totulŭ. Mulţimea de apă de pe délurĭ a năpăditŭ asupra coloniei și a inundat'o. Casele Ciangăilorŭ, pre cum se scie, n'au fundamentŭ de pétră; didurile, din pămêntŭ bătutŭ, suntŭ puse simplu pe pămêntŭ, și astfelŭ umedindu-se pămêntulŭ s'au umeditŭ și didurile și au începutŭ a se sfărîma. Decĭ mai multe case stau să se rĕstórne și trebue proptite. Mai multe case nu se mai potŭ întrebuinţa. Décă mai vine la tómnă o plóiă bună și la primăvéră o ruptură de norŭ, apoi colonia a dispărutŭ de pe faţa pămêntului. Mulţĭ învinovăţescŭ pre Ciangăi, că de ce n'au făcutŭ fundamentŭ de pétră. Însĕ Ciangăii au diditŭ numai precum suntŭ dedaţĭ, căcĭ n'au pututŭ sci, că casa care a fostŭ bună în Bucovina, nu va fi bună în Giorocŭ. Atuncĭ ei n'au sciutŭ încă, că direcţiunea domenielorŭ erariale îi va colonisa tocmai într'unŭ astfelŭ de locŭ, ce stă în drumulŭ apelorŭ de pre délurĭ, și că într'unŭ astfelŭ de locŭ espusŭ, nu se potŭ zidi case fără fundamentŭ de pétră. Direcţiunea însĕ, deși ar fi pututŭ, totușĭ n'a împedecatŭ o astfelŭ de zidire, ca acești ómenĭ sĕrmanĭ să nu lucre înzadarŭ. Acum tóte suntŭ prea târdiu; nu preste multŭ timpŭ satulŭ se va pustii și Ciangăii să potŭ duce îndĕrĕtŭ, séu la Panciova, séu acasă în Bucovina, unde, fără d'aceea, dorescŭ a se reîntórce. Ei nu stau mai bine nicĭ cu pămênturile lorŭ. Nu-i mirare décă între astfelŭ de împregiurărĭ maștere ei începŭ a despera, a nu se mai frămênta de sórtea lorŭ și de ei înșișĭ, a decădé moralicesce și materialicesce. O parte din ei în orĭ și care momentŭ póte lua straiţa de cerșitorŭ și dreptŭ cerșitorĭ regescĭ maghiarĭ erarialĭ potŭ lua lumea în capŭ, scrie „Luminătorulŭ".

Ministrulŭ Trefort despre scólele medii unguresci.

„Budapesti Szemle" a publicatŭ unŭ articulŭ alŭ ministrului Trefort, din care estragemŭ următórele:

Amintindŭ opera lui Frary »*La question du latin*," dice că acéstă lucrare plină de spiritŭ are însemnătatea și urmările sale binefăcĕtóre, deși e copilărescŭ lucru a crede, că acum are să se înlăture filologia clasică. Cultura de adĭ nu ar puté esista fără Grecia și Roma. Ceea ce suntemŭ adĭ, e opera limbei și literaturei, a sciinţei și artei grece și române. Din viéţa spirituală a renascerei s'au desvoltatŭ nouĕle literaturĭ, sciinţe și arte Negreșitŭ că noua cultură e superioră celei vechĭ. A glorifica pe cei vechĭ în contulŭ celorŭ noui este unŭ felŭ alŭ nesciinţei séu alŭ unei fantasii de învĕţătorŭ corupte.

Limba și literatura latină au promovatŭ tóte nisuinţele de cultură mai alesŭ ce privesce însușirea limbilorŭ vestice, și admite ministrulŭ că și limba și literatura grécă suntŭ de mare efectŭ, deși elŭ nu vorbesce din esperienţa'i proprià, deórece grecește a învĕţatŭ, dér adĭ nu mai scie nimicŭ.

Cu tóte astea Trefort e cu totulŭ de părerea lui Du Bois-Reymond, că și fără studii clasice poţĭ înainta pe cărarea universităţii. E mărginitŭ celŭ ce crede, că fără limbile clasice, cu ajutorulŭ nouelorŭ literaturĭ, nu poţĭ ajunge la unŭ gradŭ mai înaltŭ de cultură.

Ce e decĭ de făcutŭ? La noi e decisă cestiunea, că tinerii, carĭ au absolvatŭ scólele reale și au obţinutŭ acolo maturitatea, potŭ trece la tóte facultăţile universităţii, décă facŭ după aceea esamenŭ din limba latină. Prin urmare celŭ ce n'are aplicare către studiile clasice, mérgă în scólă reală, și ca să-și pótă crea și o altă carieră, ministrulŭ promite a crea o ușurare: va înfiinţa în scólele reale o catedră de limba latină, vedĭ bine nu ca obiectŭ obligatŭ.

Mai departe, câtŭ va fi ministru se va sili a înfiinţa scóle de specialitate, ca să nu ia dimensiunĭ proletariatulŭ cu carte. In gimnasii să rĕmână aceia, carĭ au talentŭ și plăcere și carĭ au nevoiă de cultura clasică. De aceea sfătuesce pe directorĭ, a procede în clasele inferióre cu stricteţa necesară, pentru ca bieţii copii carĭ n'au talentŭ și silinţă, să apuce altă cale.

Ca educaţiunea clasică să aibă succesŭ, gimnasiele să nu fiă împovărate cu materialŭ rĕu și în acéstă privinţă nicĭ o rassă și nicĭ o confesiune n'are privelegiu — ci, lucru principalŭ, trebue să aibă profesorĭ bunĭ, respective trebue să se formeze astfelŭ de profesorĭ. Suntŭ mulţĭ de aceștia carĭ suntŭ o adevĕrată satiră.

Pentru formarea profesorilorŭ trebue să se înfiinţeze o *scólă normală superióră* după modelulŭ celei franceze, împreunată cu internatŭ. Apucândŭ statulŭ acéstă cale, atuncĭ atâtŭ ordinele învĕţătorescĭ, câtŭ și susţiitorii scólelorŭ confesionale vorŭ fi nevoiţĭ în urma puterii faptelorŭ, a urma esemplului statului și vomŭ avé atuncĭ profesorĭ, carĭ pricepŭ a instrui. Tóte atêrnă dela ómenĭ, așa și în instrucţiune. Bărbaţii inteligenţĭ și puterea materială necesară, anume banii, isbutescŭ pe orice têrêmŭ.

Congresulŭ naţionalŭ-bisericescŭ gr. or.

(Coresp. part. a „Gaz. Trans.")

Sibiiu, 8 Iuliu n. 1886.

Incidentulŭ privitorŭ la ridicarea vicarului arhiepiscopescŭ la rangŭ de arhiereu, despre care v'am telegrafatŭ, a fostŭ ultimulŭ obiectŭ alŭ desbaterilorŭ congresului. Cam așa merge; cele mai momentóse obiecte se desbatŭ totŭ la urmă.

Cestiunea a venitŭ pe tapetŭ în modulŭ următorŭ: Erĭ diminéţă s'a așternutŭ congresului raportulŭ sinodului archierescŭ cam de cuprinsulŭ următorŭ: „Instituirea de vicarŭ archiereu e admisibilă esceptionalminte în casŭ de necesitate, *recunoscută și de sinodulŭ episcopescŭ*.«

Raportulŭ fu predatŭ comisiunei organisătóre, în sinulŭ căreia s'a născutŭ dubietate, că óre recunoscut-a sinodulŭ archierescŭ acea necesitate orĭ nu? Pentru lămurirea lucrului fù întrebatŭ părintele Metropolitŭ. Acesta însĕ a evitatŭ a se declara în modŭ positivŭ. Procederea acésta a Metropolitului a stîrnitŭ óre-care suspiciune în membrii comisiunei și așa, ca să nu i să dea Metropolitului ocasiune a păși deadreptulŭ în contră, s'a făcutŭ din partea comisiunei propunerea, ca raportulŭ „să se retrimită sinodului archierescŭ spre întregire.« La acésta presidiulŭ a făcutŭ declaraţiunea, alŭ căreia cuprinsŭ vi l'am telegrafatŭ.

Observŭ, că cuvintele Metropolitului au produsŭ unŭ nespusŭ resentimentŭ în întregŭ congresulŭ. Numai după o pausă bunicică s'a făcutŭ din óre-care parte propunerea „ca să se ia la cunoscinţă," *care s'a și primitŭ fără nicĭ o desbatere*.

După cum se vorbesce nicĭ înșișĭ episcopii n'au cunoscutŭ intenţiunea Metropolitului, ér că congresulŭ s'a așteptatŭ mai multŭ la contrarulŭ de ce s'a întêmplatŭ stă afară de tótă îndoiala. Ce va mai urma vomŭ vedea.

Pe adĭ la 9 óre e conchematŭ consistorulŭ metropolitanŭ, pentru ca asesorii alesĭ să depună jurămêntulŭ.

FOILETONU.

Datine poporale.

(Din jurulŭ Năsĕudului.)

Starostitulŭ la nunţĭ.*)

(Fragmentŭ.)

Starostea mirelui întră la mirésă în casă, ér ceilalţĭ nuntașĭ, între carĭ și mirele, rĕmânŭ în curte.

Intrândŭ în casă dice:

Dusu-ne-amŭ și amŭ umblatŭ
Până'n capulŭ ăstui satŭ,
Unde-i podulŭ celŭ stricatŭ;
Podulŭ se rupse cu noi
Și-amŭ cădutŭ toţĭ în noroiu;
Păn' de-acolo ne-amŭ sculatŭ,
Calea ni s'a astupatŭ.
Atuncĭ eși o babă sbârcită,
Spre alŭ nost' folosŭ tocmită,
Și ne spuse'n gura mare
De'mpĕrătésa cea mare.
Noi pe ea o-amŭ ascultatŭ
Și aicea ne-amŭ băgatŭ
Și mirésa o-amŭ aflatŭ;
Dér nu vĕ fie cu bănatŭ,
Că noi suntemŭ solĭ împĕrătescĭ
Cu brăiele voinicescĭ,
Cu curele husărescĭ
Și cu cizme căzăcescĭ;
Noi pe'mpĕrătésa-o cătămŭ,
Că bună veste o să-i dămŭ:
— Alŭ nost' tinĕrŭ împĕratŭ
Plinŭ de minte și de sfatŭ,
Pe noi ne-a mânatŭ
Din satŭ
In satŭ
Pe'mpĕrătésa s'o cătămŭ
Și-apoi lui să i-o dămŭ.

Starostea miresei:

— Ne rugămŭ cu umilinţă
Să ne daţĭ îngăduinţă,
Fiindc'a nóstră i vina,
Déc'odat'-amŭ datŭ mâna!

Starostea mirelui:

— Alŭ nost' tinĕrŭ împĕratŭ
Către óste a strigatŭ:
Orĭ împĕrătésa să i-o dé,
Orĭ cu toţii'n locŭ să stè.
Noi avemŭ cărţĭ
Și dreptăţĭ,
Precum dumniata le vedĭ;
De vrei să ne primescĭ,
Degrabă să le cetescĭ!

Starostea miresei:

— Le-așĭ ceti pe faţă,
Dér îsŭ cu albéţă,
Le-așŭ ceti pe dosŭ,
Dér îsŭ ponihosŭ.

Starostea mirelui:

Noi iţĭ ceremŭ cărţĭ,
Să ne dai dreptăţĭ,
Cum-că aci-amŭ umblatŭ,
Laolalt'amŭ făcutŭ sfatŭ.

Starostea miresei: (luândŭ unŭ păharŭ cu vinŭ orĭ cu rachiu)

— Să trăescĭ cu sănĕtate,
Să nu mai cumperĭ bucate,
Dér în târgŭ să te ducĭ.
Și dela alţii s'aducĭ.
Să ai plinŭ în găbănașŭ
Aduse dela orașŭ,
Să ai plinŭ pe sub părete
Aduse de sub gălete!

Starostea mirelui:

— Cinstite staroste de locŭ,
Cu opincĭ de porcŭ,
Cu cușmă de mielŭ,
Cu botă de oţelŭ,
Noi dreptŭ iţĭ spunemŭ,
Că nicĭ când nu'mblămŭ
Joia'ntêrgŭ cu jocurile,
Ci noi umblămŭ cu plugurile,
Și sĕmĕnămŭ bujorulŭ,
Și rĕsare dropșorulŭ,
Ce să face fărinîţă,
Să trăiescĭ, bade drăguţă;
Să trăescĭ, dér eu n'oiu bé,
Că nu-mĭ place holirca!

Starostea miresei:

— De nu-ĭ bé dumniata,
Orŭ bé ăștia de colea (arĕtândŭ pe cei din casă.)

Starostea mirelui:

— Noi n'amŭ venitŭ să bemŭ,
Nicĭ să mâncămŭ,
Noi amŭ venitŭ îngrabă să umblămŭ
Și împĕratulŭ bună veste să-i ducemŭ,
Ér d-vóstre să vĕ spunemŭ:
Impĕrătésa să ni-o daţĭ,
De nasŭ să nu ne purtaţĭ,
Că'mpĕratulŭ vine,
Să nu vĕ cadă cu rușine!

Starostea mirelui:

— Inzadarŭ umblaţĭ p'aicĭ
Și faceţĭ între noi pricĭ*),
Că după ce umblaţĭ n'avemŭ
Și'mpĕrătésa nu v'o dămŭ,
Fără vomŭ da o ciută
Cuvêntătóre, nu mută!

Starostea mirelui, (eșindŭ din casă în curte, unde se află mirele însoţitŭ

*) Comunicatŭ de Stefanŭ Nechita poreclitŭ »Dihorŭ« din comuna Hordou — lângă Năsĕudŭ.

*) pricĭ—pricinĭ, cause, scârbă.

Incunosciințare.

Superioritatea Seminarului tinerimei române gr. cat. dela gimnasiulŭ din Blașiu aduce la cunoscința Onoratului publicŭ, care voiesce în anulŭ scolasticŭ viitorŭ 1886/7 a-șĭ cresce fiii în Seminarulŭ numitŭ, cum că terminulŭ concursului de primire s'a statoritŭ pe ḑiua de 15 Augustŭ st. n. a. c., până la care ḑi toțĭ părinții doritorĭ, ca fii lorŭ sĕ fie primițĭ în acelŭ Seminarŭ, vorŭ avea sĕ-șĭ trimită concursele adresate Escelenției Sale Pré sânțitului Metropolitŭ în Blașiu, de unde apoi în timpulŭ celŭ mai scurtŭ li se vorŭ speda resoluțiunile.

La concursulŭ celorŭ ce nu au mai fostŭ în Seminarŭ este de a sĕ alătura și testimoniu despre clasa absolvată în anulŭ scolasticŭ espiratŭ.

Condițiunile primirei suntŭ următórele:

1. Pentru unŭ tênĕrŭ vorŭ fi de a se plăti câte 10 fl. pe lună, și așa pe unŭ anŭ 100 fl. v. a. Plătirea are sĕ se întêmple **cu tótă punctualitatea** în douĕ séu în patru rate anticipande.

2. Pentru unulŭ fiă-care tênĕrŭ la începutulŭ anului este de a se solvi o tacsă de înscriere de 4 fl. v. a.

3. Fiăcare tinĕrŭ are sĕ aducă cu sine: a) 4 părechĭ de schimburĭ bune de pânză séu giolgiu, b) 4 năfrămĭ de posunarŭ și 2 la grumaḑĭ, c) 2 părechĭ de călțunĭ bunĭ și 4 părechĭ de peciorete (fuseclii séu obedele) d) 2 părechĭ de cióreci, (pantalonĭ); e) 2 peptare (gilete) și 2 rocurĭ; colórea acestora sĕ fiă suriă, f) o pălăriă.

4. Vestminte de patŭ: a) unŭ străjacŭ (sacŭ pentru paie la așternutŭ de desuptŭ) b) 3 fețe albe de patŭ, c) 2 perinĭ și 4 fețe de perinĭ pistrițite și plapomă séu țolŭ.

5. Fiă-care tinerŭ are mai încolo sĕ-șĭ aducă 3 stergare și 2 pieptenĭ, unulŭ rarŭ și altulŭ desŭ, apoi unŭ cuțitŭ, o furcuță, o lingură de pacfongŭ, unŭ paharŭ și trei servete.

6. Fiă-care sĕ-șĭ aducă și periă de vestminte și de curățitŭ călțunii.

7. Părinții în decursulŭ anului scolasticŭ sĕ nu trămită fiilorŭ din Seminariu nicĭ articlii de mâncare, fiindŭ în acéstă privință de ajunsŭ provedutĭ în seminariŭ, nicĭ banĭ, ci lipsele de vestminte, cărțĭ și altele de ge nulŭ acesta sĕ li le împlinéscă pe calea superiorităţii, ca așa sĕ se evite orĭ-ce ocasiune la escese și transgresiunĭ de disciplină dăunăcióse educațiunei și progresului în studii.

Pentru suma de 100 fl. v. a. pe unŭ anŭ scolasticŭ tinerilorŭ se va da următórea provisiune:

1. Locuință în etagiulŭ seminariului în sale marĭ, sănĕtóse, luminóse, provedute cu tóte supelectilele de lipsă și curățite în fiă-care ḑi de doue-orĭ.

2. Viptŭ întregŭ regulatŭ și anume: a) dejunŭ câte unŭ pătrarŭ de litră de lapte caldŭ, orĭ snpă de chiminŭ. b) prânḑŭ trei plese, și anume: supă, carne cu sosŭ și mâncare grósă, éră în duminecĭ și sărbătorĭ patru plese. c) cină douĕ plese, adecă: supă și mâncare grósă cu puțină carne.

In ḑilele de postŭ cu o plésă mai puțină la prânḑŭ. d) pâne la améḑĭ și la cină câte 300 de grame, la dejunŭ 100 grame, cu totulŭ 700 grame pe ḑi.

3. Spălatulŭ întregŭ peste anŭ.

4. Luminatulŭ în totŭ timpulŭ recerutŭ.

5. Incălḑitulŭ în timpŭ de iérnă în salele de locuitŭ, de dormitŭ, în infirmeriă și în refectoriu.

6. Medicină din apotecă pentru cei morboșĭ și viptulŭ prescrisŭ de medicŭ.

7. Instrucțiune în casŭ de lipsă prin individĭ eminențĭ.

Părinții, carĭ arŭ dori, ca copiii lorŭ sĕ capete viptulŭ superiorilorŭ seminarialĭ la mésa acestora, aceia la începutulŭ anului se vorŭ înțelege cu superioritatea seminarială cu privire la prețŭ, care va varia după etate dela 14—16 fl. v. a.

Viptulŭ acesta constă a) la dejunŭ cafea cu lapte, b) la améḑĭ patru specii și c) séra douĕ; éră pânea este în o formă.

Atâtŭ cei ce au fostŭ susceputĭ încă în anulŭ trecutŭ, câtŭ și cei-ce dorescŭ a fi susceputĭ acum, vorŭ avé sĕ-șĭ trămită suplicele până la terminulŭ indicatŭ. Cei ce nu le vorŭ trămite în scrisŭ nu vorŭ fi luațĭ în considerare. Er cei primițĭ vorŭ avé de a se presenta în 31 Augustŭ st. n. a. c. înaintea Rectorului seminarialŭ la 4 óre d. a. spre a fi visitațĭ prin medicululŭ archidiecesanŭ.

Blașiu, 6 Iuliu st. n. 1886.

Dr. Alexandru Grama
Rectorŭ seminarialŭ.

Ni sĕ trimite dela »Hunedóra,« însoțire de anticipațiune și creditŭ în Deva, următorulŭ

APELŬ.

Lipsa unei institutțiunĭ de economii, cu menirea principală de a veni cu sume micĭ în ajutorulŭ poporațiunei rurale din comitatulŭ Hunedóra, amĕsuratŭ ḑilnicelorŭ sale trebuințe, de unŭ lungŭ timpŭ a fostŭ simțită, ba învederată chiar.

Decĭ, spre a satisface a acestei imperative necesitățĭ, inteligința română din Deva, încă în anulŭ espiratŭ, a înființatŭ o societate de economii, cu firma: »Hunedóra,« însocire de anticipațiune și creditŭ în Deva, a cărei activitate s'a începutŭ la 1-a Iuliu 1885.

Scurtulŭ trecutŭ, abia de unŭ anŭ alŭ activităţii sale a doveditŭ până la evidență câtŭ de mare și simțită a fostŭ lacuna, ce a suplinitŭ; ceea ce se vede mai alesŭ din împrejurarea, că poporulŭ ruralŭ alérgă, așa ḑicêndŭ în massă, după împrumuturĭ.

Modestele puterĭ bănescĭ însĕ, de carĭ dispune până acuma acéstă însoțire, nicĭ de parte nu potŭ corĕspunde trebuințelorŭ, ce pe tótă ḑiua se ivescŭ.

Dreptŭ aceea, ca acésta însoțire binefăcĕtóre sĕ devină la o adevĕrată înflorire și prosperare de o parte, éră de altă parte, sĕ pótă corĕspunde întru tóte mărețului și salutarului sĕu scopŭ: subscrișii membrii internĭ dela »Hunedóra,« însoțire de anticipațiune și creditŭ, ne simțimŭ îndemnațĭ a apela la toțĭ bărbații românĭ, cărorŭ le dă mâna, se binevoiéscă a subscrie câtŭ mai multe părțĭ (acții) fundamentale, ca astfelŭ scopulŭ propusŭ, în scurtŭ timpŭ, sĕ pótă fi ajunsŭ.

Asemenea se primescŭ depunerĭ spre fructificare, pentru carĭ însoțirea solvesce 6%, prin urmare mai multŭ decâtŭ oricare altă societate.

In urmă se amintesce, că o parte fundamentală este de 50 fl. și se plătescŭ séu odată, séu în rate lunarie de câte 2 fl. — Taxa de înscriere, separatŭ, este 2 fl. Membrii fundatorĭ, (proprietarĭ a celŭ puținŭ unei părțĭ de 50 fl.) până când n'au depusŭ întregĭ părțile subscrise, nu se împărtășescŭ la dividende și percente cadênd̦ŭ acele în favorulŭ însoțirii.

Se mai adauge, că până acuma suntŭ subscrise 309 părțĭ fundamentale, și că numĕrulŭ lorŭ este nelimitatŭ.

Insinuările făcute prin epistole se consideră de subscrierĭ și epistolele se păstréză în archiva însoțirii.

Deva, la 1 Iulie 1886

Dr. *Petcu Lazarŭ* m. p. directorŭ. — *I. Simionașiu* m. p. contabilŭ.

I. Lazaricin m. p. casarŭ.

DIVERSE.

Bandițĭ. — Diarului „Nar. Nov." i se comunică din Zrinj, că 3 bandițĭ Teodor Drljacsa, Mojsija Klaics și Isacŭ Csubra din Bosnia s'au refugiatŭ pe hotarulŭ croatŭ și aci își exercitéză meseria lorŭ. Trei locuitorĭ din Braljani au fostŭ atacațĭ de hoțĭ și tîrîțĭ în pădure, unde au fostŭ ținuțĭ peste nópte. In ḑiua următóre trimiseră hoții pe doi dintre ei la Brodjani, pentru ca sĕ aducă banii de rĕscumpĕrare. In urma împărtășirilorŭ acestorŭ doi, comandantulŭ gendarmeriei își adună ómenii sĕi și porni în pădure. Douĕ ḑile durară cercetările; abia în a treia ḑi se dete de urma hoților în pădurea Sumarica. Hoții dormiau, numai unulŭ veghia pe alŭ treilea prisonierŭ. Când observă acesta pe gendarmĭ sculă pe soții sĕi și într'o clipită se făcură nevĕḑuțĭ, lăsândŭ pe prisonierŭ și o mulțime de scule îndĕrĕtŭ. Urmărirea lorŭ a fostŭ imposibilă, din causa piedecilorŭ ce le opunea drumulŭ. Și hoții Vikalo și Csibics omorîtorii misionarului Lach, după cum se anunță, s'au refugiatŭ pe pĕmêntulŭ croatŭ și făcŭ nesigurŭ ținutulŭ ce-lŭ cutrieră.

Diare în Ungaria. — In anulŭ 1885 au apărutŭ în țĕrile ținĕtóre de coróna Ungariei în totalŭ 706 ḑiare (cu 11 mai multe ca în anulŭ trecutŭ.) Intre acestea 82 au fostŭ politice, 219 foi locale, 63 foi beletristice, 319 reviste de specialitate și 29 foi umoristice. Prin postă au fostŭ espedate 49.945,021 de exemplare; în anulŭ 1884 numai 49.642,538.) Dintre acestea 18,965,551 esemplare cadŭ pe foile unguresci de cuprinsŭ politicŭ, 1,528,924 de cuprinsŭ localŭ, 2,064,257 de cuprinsŭ beletristicŭ; 9,208,348 de natură specială și 224,749 de cuprinsŭ humoristicŭ; pe foile germane cadŭ 13,659; 239 esemplare de cuprinsŭ politicŭ; 825,339 de caracterŭ localŭ, 7366 de cuprinsŭ beletristicŭ; 542,963 de cuprinsŭ specialŭ și 10,416 de cuprinsŭ humoristicŭ. Dér cele românescĭ unde suntŭ „patrioților?«

Divorțurile în Francia. — In anulŭ 1885, primulŭ anŭ în care legea de despărțeniă întră în valóre, au fostŭ în Frania 1242 de despărțenii. Dintre acestea cadŭ partea cea mai mare pe comercianțĭ și adecă 422, apoi pe juriștĭ 10, pe medicĭ 19, artiștĭ 24, apoi pe ómenĭ de alte specialitățĭ 156, pe funcționarĭ 104, pe persóne fără vre-o ocupațiune statornică 181, pe persóne cu ocupațiunĭ necunoscute 75, pe lucrătorĭ 251; 417 casurĭ au fostŭ hotărîte contra femeei, 804 contra bărbatului; 751 părechĭ, carĭ s'au despărțitŭ, n'au avutŭ copii, 222 n mai câte unŭ copilŭ, 14 mai multŭ ca 3 copii. Prin urmare cele mai puține divorțurĭ cadŭ pe părechile carĭ au copii.

Generositate ovreéscă. — »Liberalulŭ« din Iașĭ ḑice, că bancherulŭ Isrulŭ Chaim Daniel a datŭ 5 lei noi — în urma stăruințelorŭ d-lui Dr. Taussig — spre a se împărții la 16 evrei emigranțĭ! d. Dr. Taussigŭ a mai datŭ încă 5 fr. celorŭ 16 emigranțĭ, trimețĕndu'i sĕ restituéscă generosului bancherŭ suma cu care'i miluise și sĕ-i mai dăruiéscă alțĭ 5 francĭ dela dênșii. Ce-i dreptŭ, bietulŭ bancherŭ se află în mare strîmtorare, de órece n'a refusatŭ darulŭ ce i-au făcutŭ emigranții. Curioșĭ amŭ fi sĕ stimŭ, décă cu acei 5 francĭ d. Daniel se va decide sĕ plece la America.

Poetulŭ Craszevski. — Unŭ mandatŭ de arestare a fostŭ emisŭ contra celebrului poetŭ și scriitorŭ polonezŭ Kraszevski, care, precum se scie, fiindŭ condamnatŭ de tribunalele germane la mai mulțĭ anĭ de închisóre, pentru cause politice, a obținutŭ unŭ concediu sub dare de cauțiune, la espirarea căruia nu s'a presintatŭ la fortăréța din Magdebourg unde își face osânda. Autoritățile nemțescĭ suntŭ invitate a aresta pe d. Kraszevski și a'lŭ trămite în acea fortăréță, cu tótă bóla cumplită de care suferă, și cu tóte că elŭ se află într'o vêrstă de aprópe 70 de anĭ.

Bibliografiă.

In tipografia societății pe acții din Sibiiu au apărutŭ următórele fascicule din biblioteca poporală a Tribunei: *Cenușotca*, poveste de I. T. Mera; are 20 pagine, prețulŭ 8 cr. séu 16 banĭ. Sibiiu 1885. — *Unŭ petitorŭ îndĕrĕtnicŭ*, novelă, de Björnsljerne Björnson (1856) 10 pag 4 cr. — *Prietinulŭ meu Vêntură-Țĕră*, din novelele californiene ale lui Bret Harte; 22 pag. 8 cr. — *Scăpĕrătórea*, din povestile lui Andersen; 14 pag. 4 cr. — *Fata Craiului din cetinĭ*, de George Coșbuc; 15 pag. 4 cr. *Strigóica*, din fantasiile lui Nicolae Gogol; 72 pag. 20 cr. séu 40 banĭ esemplarulŭ.

Editorŭ: **Iacobŭ Mureșianu.**
Redactorŭ responsabilŭ: **Dr. Aurel Mureșianu**

---

fiindŭ de nănașĭ și alțĭ nuntașĭ) ḑice:
— Sciu, că multŭ ațĭ așteptatŭ
Sĕ mĕ vedețĭ înturnatŭ
Dela tabĕra departe
De unde n'am căpĕtatŭ carte.
— Eu acolo am umblatŭ,
De'mpĕrătéså am întrebatŭ,
Dér ei m-iau arĕtatŭ o ciută
Cuvêntătóre, nu mută;
Cu cizme roșĭ încălțată,
La capŭ cam bițată,
Sub barbă'mbălțată;
E în casă, după masă,
Cu năframă de mĕtasă
Pe marginĭ cu aurŭ trasă;
Décă vrețĭ s'o vedețĭ,
Haidețĭ, nu vĕ îmbiețĭ!
(Intrândŭ acum cu toții în casă)

Starostea mirelui ḑice:

— Orĭ miresa mi-o dațĭ,
Orĭ cu noi nu vĕ jucațĭ,
Că suntemŭ o óste mare
De unde sóre rĕsare,
Că décă ne-omŭ supĕra,
Noi pe toțĭ vomŭ apuca
Șĭ'n tindă vomŭ arunca;
Ér miresa drăgușóră
'Omŭ prinde-o de subsuóră
Și-omŭ da-o în mânĭ la mire
Sĕ trăiéscă-'n fericire.

După acésta închină miresei, apoi plécă cu toții la cununiă.

Poesii poporale.

Câtu-i țéra Ungurescă
Nu-i ca fata românéscă,
Căcĭ când vine-o sĕrbătóre
Ea sĕ gată ca și-o flóre:
Cu zadii strămăturate
Pe șoldurĭ mândru-așĕḑate,
Décă cu brâu roșu sĕ'ncinge
Din față slobóde sânge.

***

Frunḑă verde margaritŭ,
Drăguța m'a părăsitŭ;
Stau în locŭ
Și ardŭ cu focŭ,
Esŭ afară,
Ardŭ cu pară.
Diminéța mergŭ la câmpŭ
Dóră potŭ sĕ mĕ mai stingŭ
Vêntulŭ suflă—rĕu m'aprindŭ.
Năcazulŭ, care-lŭ tragŭ eu,
Nu mi-i datŭ de Dumneḑeu.
Că-i făcutŭ de capulŭ meu.

***

Mândro, décă eștĭ frumósă
Dă-mĭ drumulŭ sĕ mergŭ acasă,
Nu-mĭ așterne sĕ mĕ culcŭ,
Ci-mĭ dă drumulŭ sĕ mĕ ducŭ,
Că io sunt unŭ puiu doritŭ,
Merge-oiu de unde-am venitŭ,
Și eu sunt unŭ puiu oftatŭ,
Merge-oiu de unde-am plecatŭ.

Iuliu Bugnariu.

Strigăturĭ poporale din Sĕlagiu

adunate de *I. P. Lazarŭ.*

Am avutŭ o mândră dragă,
O lăsaiu la dorŭ sĕ tragă.
Am avutŭ o mândrulucă,
O lăsaiu la dorŭ sĕ ducă.

***

Asta-i fată lăudată,
Cu nouĕ cămeșĭ în ladă;
Trei îsŭ rupte, douĕ'sŭ sparte,
Patru nu se țină de spate.

***

Pus'am gândulŭ sĕ mĕ'nsorŭ
S'aducŭ maicei ajutorŭ;
Ér' am gândutŭ sĕ mĕ lasŭ
Sĕ n'aducŭ maicei năcazŭ.

***

Cântă puiulŭ cucului,
Pe marginea Crișului;
Așa cântă de cu jale,
Crișiu stă'n locŭ din cale,
Așa cântă de cu dulce
Crișu stă și nu se duce.

Codrule, când te-am trecutŭ
Fost'ai veselŭ și'nfrunḑitŭ;
Când apoi m'am înturnatŭ
Fost'ai veștedŭ și uscatŭ.

***

Cântă puiulŭ cucului
Pe cormanulŭ plugului;
Er pasĕrea din teleagă
Strigă cătră boi sĕ mérgă.

***

Ține-mĕ Dómne atâta
Până badea s'a 'nsura,
Sĕ vĕdŭ pe cine-a lua.
De-a lua una ca mine,
Dumneḑeu sĕ-i dée bine;
De-a lua o blăstĕmată,
Dumneḑeu cu ea sĕ'lŭ bată.

***

Păsĕruica cântă'n érbă,
Trece badea, nu mĕ'ntrébă,
Gândescĭ că nu i-am fostŭ dragŭ.
Și eu trecŭ și nu-lŭ întrebŭ,
Numai cu ochii 'lŭ petrecŭ.

***

Légănă-te frunḑuliță,
Că nu vine-alŭ meu bădiță;
Plânge și tu, cum plângŭ eu,
Ce-am iubitŭ nu este-alŭ meu.

Cursulŭ la bursa de Viena

din 5 Iulie st. n. 1886.

Rentă de aurŭ 4%	105.95
Rentă de hârtiă 5%	94 80
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	154.50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	100.70
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	——
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	120
Bonurĭ rurale ungare	105.20
Bonurĭ cu cl. de sortare	105.20
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	105.20
Bonurĭ cu cl. de sortare	105.10
Bonurĭ rurale transilvane	105 25
Bonurĭ croato-slavone	105 20
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	100.50
Imprumutulŭ cu premiu ung.	121 30
Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	125.—
Renta de hărtiă austriacă	85.20
Renta de arg. austr.	85 85
Renta de aurŭ austr.	117 45
Losurile din 1860	139 50
Acţiunile băncel austro-ungare	869 —
Act. băncel de creditŭ ung.	283.50
Act. băncel de creditŭ austr.	276 80
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.94
Napoleon-d'orĭ	9.98½
Mărcĭ 100 împ. germ.	62.—
Londra 10 Livres sterlinge	126.33

Bursa de Bucuresci.

Cota oficială dela 25 Iunie st. v. 1886.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%)	93—	93¼
Renta rom. amort. (5%)	96½	97—
» convert. (6%)	87½	87¾
Împr. oraş. Buc. (20 fr.)	32—	33—
Credit fonc. rural (7%)	102¼	102½
» „ „ (5%)	86—	86¼
» » urban (7%)	98¾	99—
» » » (6%)	90½	91—
» » » (5%)	82—	82½
Banca naţională a României 500 Lei	1010	1015
Ac. de asig. Dacia-Rom.	260	265
« » » Naţională	220	225
Aurŭ contra bilete de bancă	15.—	15.—
Bancnote austriace contra aurŭ	2.02—	2.03

Cursulu pieţei Braşovŭ

din 6 Iulie st. n. 1886.

	Cump.	Vênd.
Bancnote românescĭ	8.57	8.59
Argint românesc	8.50	8.60
Napoleon-d'orĭ	9.96	10.—
Lire turcescĭ	11.27	11.30
Imperialĭ	10.26	10.29
Galbenĭ	5.88	5.92
Scrisurile fonc. »Albina«	100.—	101.—
Ruble Rusescĭ	122.—	123.—
Discontulŭ	7—10 % pe anŭ.	

Conspectulŭ operaţiunilorŭ

institutului de creditŭ şi de economii „ALBINA«

în luna Iunie 1886.

Intrate:

Numerariu din 31 Maiŭ 1886	fl.	40,354.35
Depunerĭ	»	105,010.08
Cambii rĕscumpĕrate	»	312,838.99
Imprumuturĭ hipotecarĭ şi alte împrumuturĭ	»	26,223.47
Interese şi provisiunĭ	»	15,036.43
La fondulŭ de pensiune	»	102.51
Moneta vêndută	»	11,203.88
Efecte	»	24,116.85
Conturĭ curente	»	37,222.—
Diverse	»	1,183.07
	Suma fl.	573,291.63

Eşite:

Depunerĭ	fl.	81,860.99
Cambii escomptate	»	341,203.76
Imprumuturĭ hipotecarĭ şi alte împrumuturĭ	»	40,638.—
Interese pentru depunerĭ	»	435.09
Contribuţiune şi competinţe	»	127.94
Salarie şi spese	«	2,625.91
Moneta cumpĕrată	»	7,755.99
Conturĭ curente	«	54,882 45
Diverse	»	1,738.31
Saldulŭ Numĕrarului cu 30 Iunie 1886.	„	42,023.19
	Suma fl.	573,291.63

Sibiiu, în 30 Iunie 1886.

P. Cosma m. p.
Director esecutiv.

Iosifŭ Lissai, m. p.
Comptabilŭ.

Anunţămŭ acelorŭ onoraţi cetitori, cari voru binevoi a se abona la fóia nóstră de aici încolo, că avemŭ încă în reservă numeri de la începutulŭ anului 1886 prin urmare potŭ să aibă colecţiunea completă.

ADMINISTRAŢIUNEA „GAZ. TRANS.“

Mersulŭ trenurilorŭ

pe linia **Predealŭ-Budapesta** şi pe linia **Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta** a calei ferate orientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Bucuresci	—	—	7.45	—
Predealŭ (	—	—	12.50	—
(	—	—	1.09	—
Timişŭ	—	—	1.40	—
Braşovŭ (	—	—	2.27	—
(	6.22	—	2.55	—
Feldióra	7.01	—	3.38	—
Apatia	7.33	—	4.17	—
Agostonfalva	8.01	—	4.47	—
Homorodŭ	8.45	—	5.42	—
Haşfaleu	10.10	—	7.37	—
Sighişóra (	10.29	—	8.01	—
(	10.39	—	8.21	—
Elisabetopole	11.19	—	9.05	—
Mediaşŭ	11.54	—	9 43	—
Copsa mică	12.12	—	10.02 10.30	—
Micăsasa	12.56	—	10.50	—
Blaşiu	1.30	—	11.29	—
Crăciunelŭ	1.45	—	11.47	—
Teiuşŭ	2.11	—	11.35	—
Aiudŭ	2.55	—	1 04	—
Vinţulŭ de susŭ	3.17	—	1.30	—
Uióra	3.24	—	1.39	—
Cucerdea	3.31	—	2.07	—
Ghirisŭ	4.09	—	3.08	—
Apahida	5.36	—	5.08	—
Cluşiu (	5.56	—	5 35	—
(	6.16	—	—	8.00
Nedeşdu	6.37	—	—	8.34
Ghirbĕu	6.53	—	—	8.59
Aghirişŭ	7.08	—	—	9.34
Stana	7.34	—	—	10.16
Huiedinŭ	7.55	—	—	11.04
Ciucia	8.35	—	—	12 17
Bucia	8.53	—	—	12.47
Bratca	9.12	—	—	1.21
Rév	9.31	—	—	2.05
Mező-Telegd	10 06	—	—	3.08
Fugyi-Vásárhely	10.25	—	—	3.39
Várad-Velinţe	10.35	—	—	3.55
Oradia-mare (	10.41	—	—	4.06
(	10.51	—	10.37	—
P. Ladány	12.37	—	1.45	—
Szolnok	2.58	—	5.34	8.22
Buda-pesta	6.00	—	10.05	10.30
Viena (	—	—	10.50	—
(	3.00	8.50	6.05	—

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ omnibus	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	—	—	—	—	—
Budapesta	6.47	1.45	3.15	6.20	8.00
Szolnok	10.37	3.44	7.29	9.11	11.40
P. Ladány	1.44	5.21	8.27	11.26	2.31
Oradea mare	5.33	6.41	—	1.28	—
Várad-Velencze	—	—	9.45	2.00	—
Fugyi-Vásárhely	—	—	9.59	2 11	—
Mezö-Telegd	—	7.14	10.28	2.34	—
Rév	—	7.42	11.36	3.18	—
Bratca	—	—	12.10	3.41	—
Bucia	—	—	12.43	4.01	—
Ciucia	—	8.31	1.31	4.26	—
Huiedin	—	9.01	2.56	5.08	—
Stana	—	—	3.29	5.27	—
Aghiriş	—	—	4.00	5.50	—
Ghirbĕu	—	—	4.18	6.02	—
Nedeşdu	—	—	4.36	6.24	—
Cluşiu (	10.01	—	5.05	6.43	—
(	10.26	—	—	7.03	—
Apahida	10.52	—	—	7.26	—
Ghiriş	12.37	—	—	8.51	—
Cucerdea (	1.36	—	—	9.31	—
(	1.48	—	—	9.43	—
Uióra	1.57	—	—	9.51	—
Vinţulŭ de susŭ	2.06	—	—	9.58	—
Aiudŭ	2.46	—	—	10.24	—
Teiuşŭ	3.01	—	—	10.44	—
Crăciunelŭ	3.45	—	—	11.28	—
Blaşŭ	4.06	—	—	11.44	—
Micăsasa	4.45	—	—	12.18	—
Copşa mic.	5.05	—	—	12.36	—
Mediaşŭ	—	—	—	1.22	6.01
Elisabetopole	—	—	—	1.56	6.40
Sigişóra	—	—	—	2.34	7.20
Haşfaleu	—	—	—	3.02	8.01
Homorod	—	—	—	4.41	10.05
Agostonfalva	—	—	—	5.30	11.02
Apatia	—	—	—	6.03	11.37
Feldióra	—	—	—	6.35	12.14
Braşovŭ (	—	—	—	7.14	1.09
(	—	—	—	—	1.50
Timişŭ	—	—	—	—	2.48
Predealŭ (	—	—	—	—	3.23
(	—	—	—	—	4.56
Bucuresci	—	—	—	—	9.40

Nota: Órele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Teiuşŭ	11.09	—	3.56
Alba-Iulia	11.46	—	4.27
Vinţulŭ de josŭ	12.20	—	4.53
Şibotŭ	12.52	—	5.19
Orăştia	1.19	—	5.41
Simeria (Piski)	1.48	—	6.08
Deva	2 35	—	6.39
Branicĭca	3.04	—	7.04
Ilia	3.36	—	7.29
Gurasada	3.50	—	7.41
Zam	4.25	—	8.12
Soborşin	5.09	—	8.49
Bĕrzova	5.56	—	9.29
Conopŭ	6.18	—	9.49
Radna-Lipova	6.57	6.14	10.23
Paulişŭ	7.12	6.30	10.37
Gyorok	7.27	6.47	10.52
Glogovaţŭ	7.56	7.17	11.18
Aradŭ	8.10	7.32	11.32
Szolnok (	2.39	—	4 53
(	3.16	—	5.10
Budapesta	6.50	—	8.16
Viena	—	—	6.05

Budapesta-Aradŭ-Teiuşŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenŭ acceleratŭ	Trenŭ omnibus
Viena	11.00	—	—
Budapesta	8.05	—	8.00
Szolnok (	11.02	—	11.40
(	11.12	—	12.00
Aradŭ	3.37	—	5.25
Glogovaţŭ	4.13	—	6.19
Gyorok	4.38	—	6.46
Paulişŭ	4.51	—	7.00
Radna-Lipova	5.10	—	7.23
Conopŭ	5.38	—	7.51
Bêrzova	5.57	—	8.10
Soborşin	6.42	—	5.58
Zam	7.14	—	9.28
Gurasada	7.43	—	9.56
Ilia	8.01	—	10.17
Branicĭca	8.21	—	10.38
Deva	8.47	—	11.05
Simeria (Piski)	9.05	—	11.23
Orăştiă	10.10	—	12.24
Şibotŭ	10.34	—	12.53
Vinţulŭ de josŭ	11.04	—	1.22
Alba-Iulia	11.19	—	1.40
Teiuşŭ	12.05	—	2.24

Aradŭ-Timişóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne
Aradŭ	6.00	—	8.18
Aradulŭ nou	6.23	—	8.32
Németh-Ságh	6.48	—	8.51
Vinga	7.19	—	9.07
Orczifalva	7.38	—	9.20
Merczifalva	7.56	—	9.32
Timişóra	8.42	—	10.09

Simeria (Piski) Petroşeni

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Simeria	—	11.50	2.23
Streiu	—	12.27	3.00
Haţegŭ	—	1.19	3.49
Pui	—	2.10	4.40
Crivadia	—	2.57	5.28
Baniţa	—	3.35	6.07
Petroşeni	—	4.04	6.39

Timişóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timişóra	6.02	—	5.00
Merczifalva	6.40	—	5.50
Orczifalva	6.52	—	6.07
Vinga	—	—	6.32
Németh-Ságh	—	—	6.53
Aradulŭ nou	—	—	7.24
Aradŭ	—	—	7.40

Petroşeni—Simeria (Piski)

	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus	Trenŭ de pers.
Petroşeni	6.49	9.33	—
Baniţa	7.27	10.14	—
Crivadia	8.06	10.54	—
Pui	8.50	11.37	—
Haţegŭ	9.31	12.17	—
Streiu	10.16	12.58	—
Simeria	10.53	1.35	—

Tipografia *ALEXI* Braşovŭ. Hârtia din fabrica d-lorŭ Königes & Kopony, Zernescĭ.